

3. Gyakorlat

2023. 03. 01.

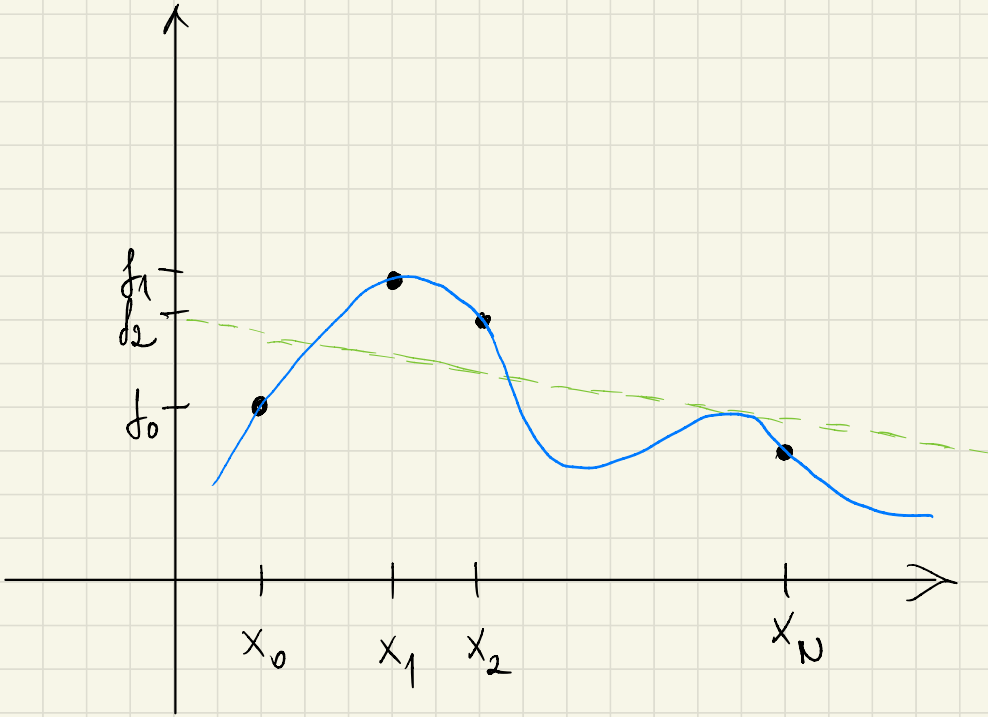

Feladatsor:

rs1.sze.hu/~szalayk

vaoy

szelaming, 3. Tema, 3. Gyakorlat

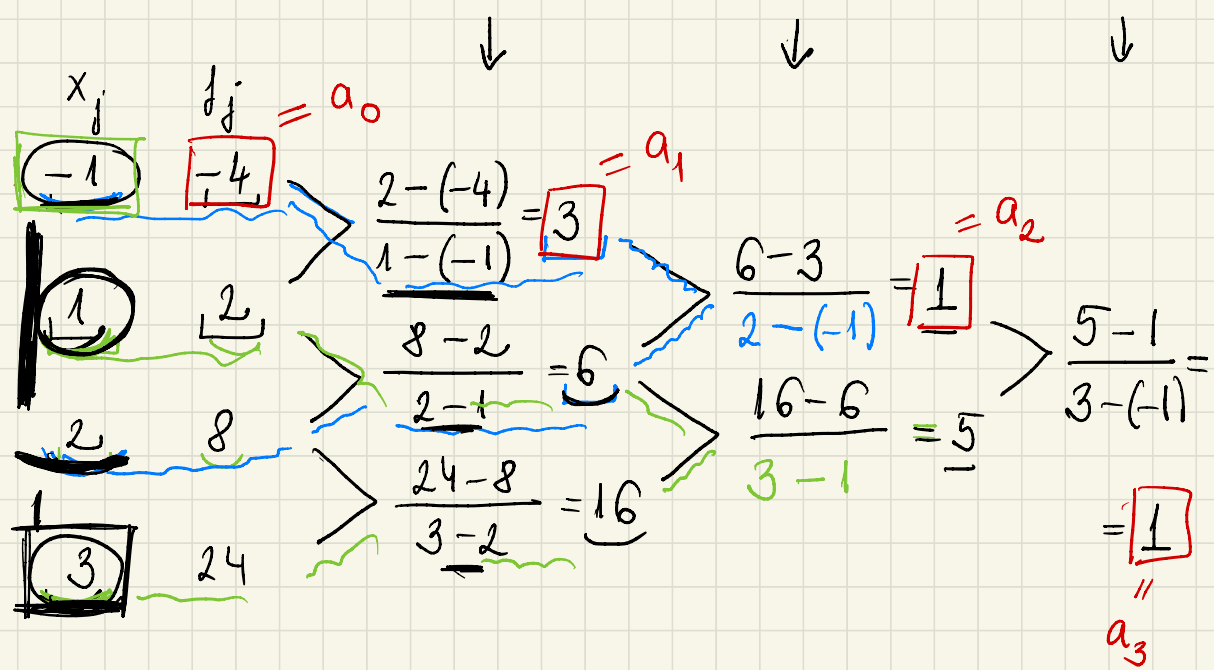
① Határozzuk meg az alábbi adatok
illeszkedő Lagrange - interpolációs
polinomot!

$$b) \quad \underbrace{x_0 = -1} < \underbrace{x_1 = 1} < \underbrace{x_2 = 2} < \underbrace{x_3 = 3} \quad \leftarrow$$
$$f_0 = -4 \quad f_1 = 2 \quad f_2 = 8 \quad f_3 = 24$$

Mo: $\max(4-1) = 3$ - adyokú polinom
osztott differenciák módszer

$$\rightarrow L_3(x) = a_0 + a_1 \cdot (x-x_0) + a_2 \cdot (x-x_0)(x-x_1) +$$
$$+ a_3 \cdot (x-x_0)(x-x_1)(x-x_2)$$

$$\underline{a_0, a_1, a_2, a_3} ?$$

$$L_3(x) = -4 + 3 \cdot (x - (-1)) + 1 \cdot (x - (-1)) \cdot (x - 1) + a_3 \cdot (x - (-1)) \cdot (x - 1) \cdot (x - 2)$$

$$\Rightarrow L_3(x) = 2x - x^2 + x^3$$

$$c) \quad x_0 = 0 \quad x_1 = 2 \quad x_2 = 3 \quad x_3 = 4$$

$$f_0 = 0 \quad f_1 = 14 \quad f_2 = 51 \quad f_3 = 124$$

Mo: (osobitě diff. h. módszer)

x_j	f_j				
<u>0</u>	0	$= a_0$			
			$\frac{14-0}{2-0} = 7$	$= a_1$	
<u>2</u>	14			$\frac{37-7}{3-0} = 10$	$= a_2$
			$\frac{51-14}{3-2} = 37$		
<u>3</u>	51			$\frac{73-37}{4-2} = 18$	
			$\frac{124-51}{4-3} = 73$		
<u>4</u>	124				$\frac{18-10}{4-0} = 2$
					$= a_3$

$$L_3(x) = 0 + 7 \cdot (x-0) + 10 \cdot (x-0)(x-2) + 2 \cdot (x-0)(x-2)(x-3)$$

$$L_3(x) = 2x^3 - x$$

② Adott az $f(x) = \cos\left(\frac{\pi}{2} \cdot x\right)$ függvény.

Adottak az $x_0 = -2$; $x_1 = -1$; $x_2 = 0$;

$x_3 = 1$; $x_4 = 2$ alapponthoz és a hozzájuk

rendelt $f_j = f(x_j)$ ($j = 0, 1, 2, 3, 4$) értékek.

a) Határozzuk meg az adatokra illeszkedő Lagrange - interpolációs polinomot.

b) Közelítsük $f(1,5)$ értéket az interpolációs polinom $x_0 = 1,5$ helyen vett értékével!

Mo: a) $x_0 = -2$ $x_1 = -1$ $x_2 = 0$ $x_3 = 1$ $x_4 = 2$
 $f_0 = -1$ $f_1 = 0$ $f_2 = 1$ $f_3 = 0$ $f_4 = -1$

$$f_0 = f(x_0) = \cos\left(\frac{\pi}{2} \cdot (-2)\right) = -1$$

$$f_1 = f(x_1) = \cos\left(\frac{\pi}{2} \cdot (-1)\right) = 0$$

$$f_2 = f(x_2) = \cos\left(\frac{\pi}{2} \cdot 0\right) = 1$$

⋮
⋮
⋮

x_j	f_j	$= a_0$		
<u>-2</u>	<u>-1</u>		$\frac{0 - (-1)}{-1 - (-2)} = \boxed{1}$	$= a_1$
<u>-1</u>	0		$\frac{1 - 1}{0 - (-2)} = \boxed{0}$	$= a_2$
<u>0</u>	1		$\frac{1 - 0}{0 - (-1)} = 1$	
<u>1</u>	0		$\frac{0 - 1}{1 - (-1)} = -1$	
<u>2</u>	<u>-1</u>		$\frac{0 - 1}{1 - 0} = -1$	
			$\frac{-1 - 0}{2 - 0} = 0$	

	$\frac{-1 - 0}{1 - (-2)} = \boxed{-\frac{1}{3}}$	$= a_3$		
			$\frac{\frac{1}{3} - (-\frac{1}{3})}{2 - (-2)} = \boxed{\frac{1}{6}}$	$= a_4$
	$\frac{0 - (-1)}{2 - (-1)} = \frac{1}{3}$			

$$L_4(x) = -1 + 1 \cdot (x - (-2)) + 0 \cdot (x+2)(x - (-1)) + (-\frac{1}{3}) \cdot (x+2)(x+1) \cdot (x-0) + \frac{1}{6} (x+2)(x+1)x \cdot (x-1)$$

$$\Rightarrow L_4(x) = \frac{1}{6}x^4 - \frac{4}{6}x^2 + 1$$

$$b) f(1,5) \approx L_4(1,5) = \underline{\underline{-0,7813}}$$

$$\text{pontos } f(1,5) = \cos\left(\frac{\pi}{2} \cdot 1,5\right) = \underline{\underline{-\frac{\sqrt{2}}{2} = -0,7071}}$$

$$\text{hiba: } \left| f(1,5) - L_4(1,5) \right| = \boxed{0,0742} \leftarrow$$

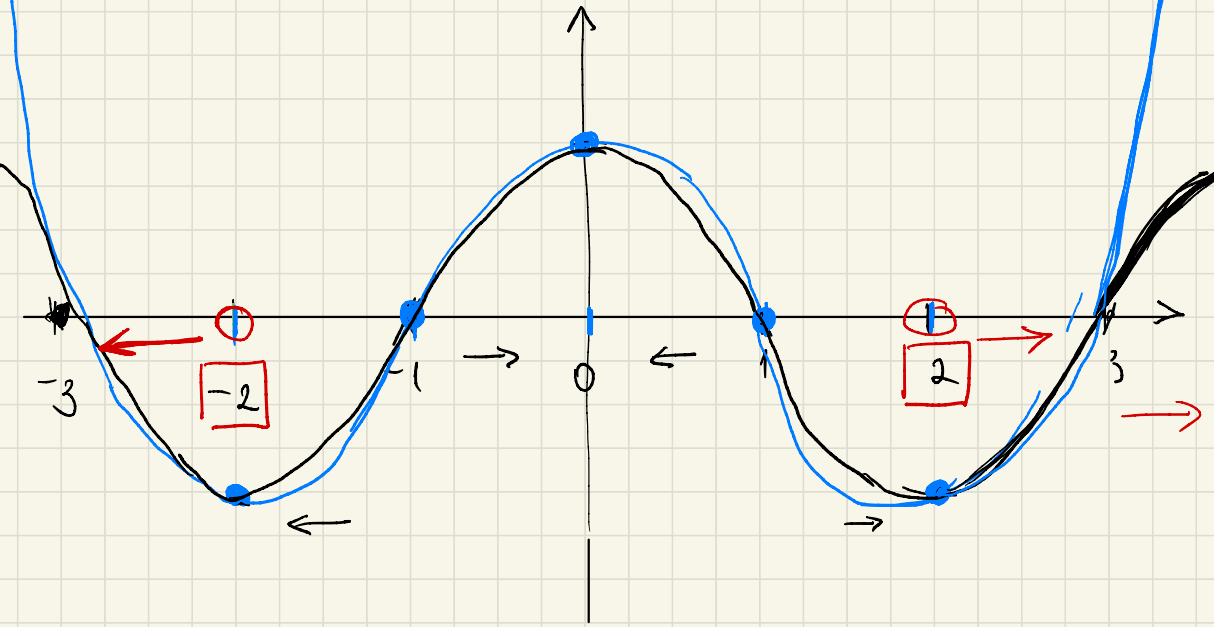
Megj:

$$f(4) \approx L_4(4) = 25$$

$$f(4) = \cos\left(\frac{\pi}{2} \cdot 4\right) = 1$$

$$\downarrow 4 \in [-2, 2]$$

$$f(x) = \cos\left(\frac{\pi}{2} \cdot x\right)$$

3.) Határozzuk meg az alábbi adatokra illeszhető Hermite-interpolációs polinomot!

a)

$x_0 = 0$	i	$x_1 = 1$	←
$f_0 = 1$	i	$f_1 = 0$	
$f'_0 = 2$	i	$f'_1 = 1$	←

→

Mo: max $(2+2)-1 = 3$ - adfokú

$$H_3(x) = A + B \cdot \frac{(x-x_0)}{h} + C \cdot \frac{(x-x_0)^2}{h^2} + D \cdot \frac{(x-x_0)^3}{h^3}$$

$$h = (x_1 - x_0)$$

A, B, C, D ???

$$A = f_0$$

$$A + B + C + D = f_1$$

$$B = f'_0 \cdot h$$

$$B + 2C + 3D = f'_1 \cdot h$$

←

$$k = 1 - 0 = 1$$

$$A = 1$$

$$\rightarrow A + B + C + D = 0$$

$$B = 2 \cdot 1 = 2$$

$$\rightarrow B + 2C + 3D = 1 \cdot 1$$

$$\boxed{A=1}$$

$$\boxed{B=2}$$

$\Rightarrow$ 12 GeP

$$\rightarrow \begin{cases} C + D = -1 - 2 = -3 \\ 2C + 3D = 1 - 2 = -1 \end{cases} \cdot 2 \quad -$$

$$D = 5$$

$$C = -3 - 5 = -8$$

$$\boxed{H_3(x) = 1 + 2 \cdot \frac{x-0}{1} - 8 \cdot \frac{(x-0)^2}{1^2} + 5 \cdot \frac{(x-0)^3}{1^3} =}$$

$$\boxed{= 1 + 2x - 8x^2 + 5x^3}$$

4. Adott az $f(x) = \ln(x^2+2)$ függvény.

Adottak az $x_0=0$; $x_1=0,5$ interpola-
ciós alappontok és a hozzájuk rendelt

$f_0 = f(x_0)$; $f_1 = f(x_1)$; $f'_0 = f'(x_0)$; $f'_1 = f'(x_1)$
értékek.

a) Határozzuk meg az adatokra
illeszkedő Hermite -interpola-
ciós polinomot!

b) Közelítsük $f(0,1)$ értéket az
interpola-
ciós polinom $x_0=0,1$
helyén vett helyettesítési érté-
kével!

Ad: a)

$x_0 = 0$	$x_1 = 0,5$
$f_0 = \ln 2$	$f_1 = \ln 2,25$
$f'_0 = 0$	$f'_1 = \frac{4}{9}$

$$f_0 = f(x_0) = f(0) = \ln(0^2+2) = \ln 2$$

$$f_1 = f(x_1) = f(0,5) = \ln(0,5^2 + 2) = \ln 2,25$$

$$f'(x) = \frac{1}{x^2 + 2} \cdot 2x = \frac{2x}{x^2 + 2}$$

$$f'_0 = f'(x_0) = f'(0) = \frac{2 \cdot 0}{0^2 + 2} = 0$$

$$f'_1 = f'(x_1) = f'(0,5) = \frac{2 \cdot 0,5}{0,5^2 + 2} = \frac{1}{2,25} = \frac{4}{9}$$

A

$$= \underline{\ln 2}$$

A + B + C + D

$$= \ln 2,25$$

B

$$= 0 \cdot 0,5 = \underline{0}$$

B + 2C + 3D

$$= \frac{4}{9} \cdot 0,5 = \frac{2}{9}$$

$$h = 0,5 - 0$$

$$\boxed{h = 0,5} \leftarrow$$

$\Rightarrow$
12. gep

$$A = 0,6931$$

$$C = 0,1311$$

$$B = 0$$

$$D = -0,0133$$

$$H_3(x) = 0,6931 + 0 \cdot \frac{x-0}{0,5} + 0,1311 \cdot \frac{(x-0)^2}{0,5^2} - 0,0133 \frac{(x-0)^3}{0,5^3}$$

$$b) f(0,1) \approx H_3(0,1) = \underline{0,6983}$$

$$f(0,1) = \ln(0,1^2 + 2) = \underline{\underline{0,6981}}$$

$$\begin{aligned} \text{Hiba: } |f(0,1) - H_3(0,1)| &= |0,6981 - 0,6983| = \\ &= \underline{\underline{0,0002}} \end{aligned}$$